

4p

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo žurnalas

Nr. 33, Montreal, Vasario - Feb. mėn., 1945 metų.

Už išlaisvinimą Lietuvos! For Liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For Loyalty to Canada!
Už Santarvės Pergelę! For the Victory of the Allies!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montrealo

Prenumerata metais: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje.....\$1.00 Canada.....\$1.00

Užsieny.....1.50 Other Countries..... 1.50

Redakcijos Antrašas

6642 Third Ave.; Rosemount,
Montreal 36, Quebec,
Canada.

Redaktorius.....Jonas Yla.

KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBOS VALDYBA 1945 METAMS

PirmininkasK. Jasutis.

1051 Valiquette Street.

Vice-pirmininkas.....J. Kilimonis

445 Richard Ave.,

Vice-pirmininkas.....A. Sakalas.

5681 Bourbonniere Street.

Sekretorius..... Mrs. Miller-
Yuskevičienė.

2576 Sheppard St., Tel. FR. 8934.

Protokolu sekr.....Leonas Gudas.

2412 Springland Ave.,

KANADOS RAUDONASIS KRYŽIUS

Kovo mėn. 5 diena yra skelbiamas RAUDONOJO KRYŽIAUS vėjus. Šiame garbingame vajuje dalyvaus visa Kanada. Neatsilikis jame ir lietuviai. Ir lietuviams bus šventa pareiga prisidėti su savo darbu ir auka prie taip didžiai garbingo ir svarbaus darbo.

Montrealo lietuviams tenka didelė garbė atlikti šio didžiojo darbo dalį tikrai savo vardu. Ačiu Mrs. Juskevičienei, kuri šiais metais, kaip ir praeityje tapo įgaliota vadovauti lietuvių tautos vardu.

Žinome gerai, kiek lietuvių vardas buvo išgarsintas praeitais metais, todėl ir šiais metais yra šventa pareiga visoms draugijoms ir visiems pavieniams asmenims, kiekviena dolerį, kiekviena centą aukoti tik per Mrs. Juskevičienės suorganizuotą komitetą.

G Y V E N I M O K E L I U.

Nuo pat Lietuvos valstybės įsikurimo, t.y. 1918 metų, jos kaimynai visuomet piršo savo globą Lietuvai. Visokiausiomis priemonėmis piršosi vokiečiai, rusai ir pagaliau "prošepanai" net su ginklu 1938 metais ieškojo kaž kokios draugystės. Lietuva žinodama savo didžiųjų kaimynų imperialistinės užmačias, laikėsi kiek tik galėjo nuo bet kokios globos ar įtakos nuo savo "geradėjų". Lietuvių patarlė sako: - "Apsaugok Dieve mus nuo draugų, o nuo priešų mes patys apsiginsime". Gyvenimas parodė ką kitą. Lietuvai nebuvo lemta apsisaugoti nuo "globėjų". 1939 metų Stalino ir Hitlerio bičiulystė, Lietuvai lėmė pakliuti po Stalino padu.

Šiuo laiku Lietuvą "globojama" komunystiškos meškos, šaukiasi kulturingojo pasaulio pagalbos išsivadavimui. Lietuvos vidujinis gyvenimas šiuo laiku yra sudemoralizuotas, prislėgtas ir iš kone veiktas. Tai tik tiek galima pasakyti apie šiandieninę Lietuvą.

.

Dėja, pragyvenome mūsų tautai labai skaudžių valandų, tačiau nors ir didelio susijaudinimo momentai, neliko mumyse be naudos. Visu pirma paskatino mus į realę vienybę, vėliau, jie sužadino didesnę instinktą prie tėvynės ir įrašė mūsų širdyse žutbutinį pasirižimą - kovoti už laisvės idėjas. Beto visiems atvėrė akis ir aiškiausiai parodė kiek yra vertos visokios "garbingos" sutartys, paktai ir įvairios bičiulystės.

Lietuva, kaip fiziškai ir dvasiškai sveika tauta, norėjo ir siekė savarankiško gyvenimo. Tas yra natūrali ir sveika tautos kova. Kas bijo ateities ir kovos už savo būvį, tas yra nenatūralu ir yra pasmerktas mirčiai. Pasaulyje yra vietos daug, bet tik tiems, kurie nebijo gyvenimo, nebijo kovos dėl savo šviesesnio gyvenimo.

Lietuva, tai buvo šalis, kuri giliai tikėjo ateičiai. Kaip gera šeimynos galva krauna graši prie grašio, dėl savo senatvės, dėl savo ainių, taip Lietuva didingai ruošėsi ateičiai.

.

Matydami žustančia Tėvyne, visuose demokratiškuose kraštuose, pirmiausiai Lietuvos sūnūs skuba tiesti jai pagalbos ranką. Amerikos Lietuvių Taryba atlieka daug garbingo darbo, taip pat Kanados Lietuvių Taryba su lyg išgalės atlieka to didžiojo darbo dalį. Dirba kiek gali ir kitu kraštų geros valios lietuviai.

Tačiau tenka apgailestauti, kad dar nevisi užėmė jiems patiems skirtas likimo vietas, kad dar daug yra nevisai praregėjusių, kad dar vis tebestovi užsimerkę prieš šaltą, aiškiai juntamą gyvenimo tikrovę. Tai tie asmenys, kurie nesiruošia atiduoti ką gali, kurie nesiruošia ištiesti pagalbos ranką savo pavergtai Tėvynei, kurie vis kaž ko tai tebedelsia. Gal būt jie laukia ir delsia ne iš blogos valios. Gal būt ne. Jie nerangus dėl savo apsileidimo, neveiklumo. Sunkia vailanda, gal būt jie gailėsiai, bet gali būt pervėlu.

Šie žodžiai tebūna paraginimas visiems apsileidėliams ir tiems, kurie dar neužėmė savo vietų ir tiems, kurie tik formaliai figuruoja kaip veikėjai.

Tie kurie dar susnūdę ar aptingę, pabuskite prieš realybę ir stokite į savo vietas, o mūsų visų vieta tai užimti darbo dalį, kuri dirba Kanados Lietuvių Taryba. Tie, kurie perdaug drąsiai žiūri į ateitį ir guodžiasi saldžiomis svajonėmis, tenusileidžia žemyn tenebijo padirbėti. Kartu visi mokykimes, dirbkime ir ruoškimės, ruoškimes visi be išimčių, ginti gimtosios žemės teises į nepriklausomybę.

Jei mes busime kiekvienas lietuvis - kietas kaip uola, kietas, kaip granito tvirtovė, tai jokie priešai, kad būtų jų ir marios - mus nepargriaus. Tegu užtvindys, tegu skalaus, bet stovėsime, kaip uolos ir išliksime.

Ž I E M O S S T E B Ū K L A I

Oi žiema baltoji, tu mūsų žiemužė šaltoji, ilgoji
Kiek daug stebėtinų darbelių gamtoj, žmonėms pridarai:
Visą žemės paviršių parėdai baltais, tarsi jaunavedės, rubais,
O žmonėms - begalės vargo, šalčio, juokų, net ašarų padarai.

Štai upės, tu sukaustai ledais storais geležiniais,
Ir ežerus padarai slidžiais stiklo laukais;
Kelius išvedžioji snieguotais, kalnuotais takais,
O jų pakales papuoši išpudingais, įvairiais pūsniais.

Namus visus padarai tikrais, nulatiniais pipkoriais,
Ir langus visur užkamsai net dvigubiniais remais;
Kas vasara namuose būna griozdas - pečius, kakalys,
Tas žiema tampa visiems mylimas svečias, brolis.

Žmonėms tu suteiki rūbus tokius, tarsi jie būtų atvykę,
Is kito pasaulio, ar Sibiro meškų, vilkų karalystės...
Pauksteliams, žvereliams gi esi tikroji pamotė besirde,
Nes atimi jiems maistą, šilumą, linksmumą, pastogę.

Bet jau vaikučiams, jaunimui esi prietelinga begalo...
 Ir kiek jiems esti linksmybės, džiaugsmo ir juokų gardžių
 Linksmi sau čiuzinėti geležiniais po kojų arkliukais,
 Rogutėms nuo kalno sniegu, arba stoti kovon sniego gniūstėmis!

O kaip užaina pašėlęs tau ūpas - puga, ar vetra,
 Tuoju tu sniegumi sumaisai dangų su zeme...
 Lyg noredama pajuokai teisingus visus pasaulin nukelti,
 O neteisingus, latrus - be bilieto paslapčia dangus pasadinti.

Tavo ši ūpą žmonės, ypač lietuviai, išmoko puikiai įkainuoti,
 Sakydami: "Šiandiena velniukas su ragana daro tikras vestuves",
 Tuomet užpustai kelius, laukus, miškus, kaimus, net miestus,
 Ir tikrąją sudramalą-anarchiją žmonių gyvenime sudarai.

Vėliau pasidaro slidumas baisus: kiekvienas blaiyas iena lyg...
 O mėblaivieji... lyg niekad gyvenime to "bieso" nėra ragavę;
 Šalčiuose kiekvienas alsuoja, ir rukišdamas skanią pypkutę,
 Ir pucia savo rankas, graibo už nosies - lyg jos aicvaro būtų apsės

Sutrupini labai mums dienas, lyg žemės gerasirdė
 Saulutė būtų pritrūkusi savyje kuro, sviesos, spindulių,
 Ir atsiunti tuos ilgus, nuobodžius, šaltus vakarus,
 Lyg pati neturedama sirdies, ar neatjausdama žmonių prigimties.

Iš dalies - begalo graži, pasakiškai patraukli esi savo išvaizdoj,
 Kuomet artistiskai aprengi pusis deimantiniais rubais
 Ir saulutes spinduliais nusvieti tuos savo sniego briliantus,
 Ach, koks tuomet malonus reginys... ir kas gali žiemos nemylėti.

Bet... nors tavo tie visi "stebuklai" yra meilus kaikam,
 Tačiau ne visiems žmonėms ir ne man - tat skrisk sau skubiai
 Į siaures plačiuosius laukus, sniego ir ledo sidabrinę karalystę,
 Ir atsiusk mums greitai atgal gerasirdę, meilią sesutę vasarėlę,
 Kada viskas žydi, kvepia, žaliuoja, čiulba ir begalo vilioja!!!

- Padangės Aras -

Vasario 1, 1945 m.

TAIKA IR TARPTAUTINĖ MORALĖ

Šiandien vis labiau ir labiau imama suprasti, kad karo ir apskritai tarptautinių negerovių pirmosios priežastys yra ne politinių ir ekonominių reikalų sutrikimas. Daugiau, nei ekonominės ir politinės, veikia moralinės priežastys. Šios pastarosios nulemia įvairias krizes (sankrėčius) — ekonominės, teisines, politines — daugiau, nei bet kas kitas. Dėlto manoma, kad ir pasaulio paviršius atnaujinti, bei pati tarptautinė taika supastovinti (stabilizuoti), negalima vien tik politines santvarkas ar ekonomines sistemas keičiant bei palaikant, politinę ir militarinę didžiųjų tautų pusiausvyrą saugant. Pasaulio paviršius galima atnaujinti tik išsigalėjus tarptautiniam teisingumui ir meilei, sustiprinus moralinius tautų ryšius ir įdiegus didesnę moralinio atsakingumo jausmą.

Ir dabartinis karas, mūsų manymu, kariaujamas ne tiek dėl to, kad viena tauta yra labiau nuskriausta, o kitos labiau pertekusios, arba kad vieniems labai rupi patikrinti kitų kraštų saugumas, kurio kiti kėsina, kiek dėl to, kad nenorima paisyti teises, kad yra išsigalėjęs tautų tarpe gėsumas, savanaudiškumas, tik savo interesų gynimas, nenoras išsizadėti gausiai prisigrobty turtų dalies, jėgos pergales teises.

Besisielojant šiandien tarptautinės taikos supastovinimu kaip tik-tai ir pradedama suprasti, kad tai padaryti nėra kito sėkmingesnio budo, kaip moralinis tautų atnaujinimas ir moralus tarpusavio santykių normavimas (tvarkymas). Tautų bendruomene, jei nori gyventi normaliu gyvenimu, turi atsiremti į moralinės tvarkos pagrindus — teisingumą ir meilę.

Teisingumas yra pirmoji kad ir daugiau negatyvi moralinės tautų tvarkos sąlyga. Suum cuique — atiduok, kas kam teisingai priklauso — štai auksine sito teisingumo formulė. Tai reiškia, kad tautos, kaip ir žmonės, turi tarpusavyje vykdyti proporcingos lygybės ir išlyginamojo teisingumo reikalavimus, istikimai laikyti laisvai padarytų pasizadejimų ir sutarčių. Negatyviai kalbant, tautos neprivalo vartoti vienos kitoms prievartos, nesinaudoti jėgos teise.

Kita daugiau teigiama (pozityvia) tautų taikos sąlyga sudaro tarptautinė meilė. Ji remiasi principu (dėsniu): "Mylek artimą, kaip pats save". Tai reiškia, kad tautos, kaip ir individai, privalo viena kitoms reikšti gerą valią, atjausti, linkėti viso gera. Negatyviai (neigiamai) kalbant, tautos neprivalo rupintis tik savimi vienomis, nepaisydamos kitų tautų reikalų ir rūpesčių.

Šia labai bendrai paminėtieji tarptautinio teisingumo ir meilės principai privalomi ne tik katalikų ar krikščionių, bet ir visoms tautoms. Kodėl? Šie principai eina ne tik iš krikščioniškosios, bet ir iš prigimtosios morales, kuri privaloma visiems žmonėms ir visoms tautoms. Taigi nėra tautų, kurios galėtų jaustis laisvės nuo moralinio teisingumo ir meilės principų, ir elgtis su kitomis tautomis kaip tinkamos.

Kalbėdami apie save pačius, turime pasakyti, kad neturėdami didesnio fizinio svorio tautų bendruomenėje, mes negalėtume, net ir norėdami, padaryti didelių fizinių tarptautinei moralei nusikaltimų. Tačiau tai anaipol neatpalaiduoja mūsų nuo pareigos vengti bent dvasinių šioje srityje nusikaltimų, pvz., priešingo tarptautinei moralei tautų santykių vertinimo spaudoje ir kalbose. Žinoma, šiais laikais, kada tarptautinio teisingumo ir meilės vietoje daug kur išigalejo didžiųjų prievarta ir savymeile, mažoms tautoms pasidaro nepaprastai sunku savarankiskai ir objectyviai vertinti tarptautinius įvykius. Mažųjų tautų spauda šiandien gerai žino, ką reiškia pasakyti tiesos žodį tautoms, prasilenkiančioms su tarptautinės morales principais. Eiliniam skaitytojui ir stebėtojui gal ne į galvą neateina, kodėl kartais saviškių rašoma ar net kalbama dažnai prieš save, savo interesus ir prieš savo bei tarptautinės sąžinės balsą.

Esant šitokiais padėčiai, be abejo, labai sunku ką nors daryti plačiu mastu, kad tarptautinio teisingumo ir meilės principai apvaldytų visų mūsų tautiečių galvoseną ir veikimą. Vis dėl to mes turime veiksmų - Bažnyčią, mokyklą, organizacijas, kurios sunkiau prieinamos tarptautiniam šantažui (reikalavimui grąsinat moraliai pažeminti), galinčiam kliudyti gražias jų pastangas vertinti tarptautinius įvykius pagal morales desnius.

Tikėkime, kad teisinga mūsų pažiūra į tarptautinius santykius vis dėlto gali daug padaryti ir tarptautinei moralei pagydyti. Dvasinė tautų transfuzija (perdava) veikia - ar mes norime ar ne - ir ji duoda mums pagrindo manyti, kad mūsų teisingas moraliskas galvojimas ir jautimas neliks tik vienos mūsų tautos ribose. Pagaliau mes tikime, kad mūsų, nors ir mažos tautos, teisingumas gali palenkti auksčiausiąją tautų valią, ir bent Jos akyse išpirkti kai kurių žmonijos bendruomenės narių kaltes, kuriomis jie taip baisiai yra susitepę sąžinės.

- St. Y. -

Lietuvi! Tavo paaukotas centas bus daug vertingesnis Raudonam Kryžiui, jei ji skirsi per p. Miller-Juskevičienės suorganizuota R. K. lietuvių ratelį Montreale.

GRAUDI NYKUMA

Žiemiuos, rytuos ir pietuos -
 Gluduma niuri.
 Viešpate! Koks vargsų čia pasaulis
 Ir asara kokia sunki.

Ir saulės nematyti nuo ryto ligi vakaro,
 Ir nakti - nei mėnulio, nei žvaigždžių...
 Jų ieškant ar išveža, ar pakaria
 Idukę gaujos žmogžudžių.

Krauju ir ašrom pilki, miliniai žmonės
 Aplaušę, sudrekinę žemę juodą;
 Nupirko ją: miskus, pašlaistes, klonius
 Iš meilės jai kaip kryžkelių dievai pajudę.

Gal buvo čia kada ir dienos džiaugsmo
 Ir skambėsių dainos linksmos...
 Dabar po visą kraštą aidį šauksmas:
 Pasigailekite! Pasigailekit užstančios tautos!

Taip rauda milžinų vaikų pulkai,
 Ir kryžių kelia motinos ir mylimos.
 Nejau? Nejaugi žodžio nežinai
 Priverst pabust širdžių prislegtas gilumas.

- J. Šilkinis. -

P A S I R Y Ž I M A S

Verkia motulė,
 Verkia dukrelė:
 Ašarom gula,
 Ašarom kelia.
 Visas kraštėlis skausmo užlietas,
 Visas kraštėlis - vargelis kietas.

Bunda pabunda
 Broliai broleliai:
 Po krašto dunda
 Žinia zinele:
 Kilsim sukilsim, broliai broleliai,
 Gal išvaduosim vargo krašteli.

Gal išvaduosim,
 Saulę parnešim,
 Džiaugsmo gal duosim
 Motinoms sesėms;
 Gal vėl po kraštą skambės laimužė,
 Kaip upės snioksčia, kaip girijos
 užia.

Turim kas lydi,
 Turim kas myli,
 Turim kas rauda
 Tūkstantį mylių
 Milžinas veda į šitą mūsų -
 Arba numirsim, ar laisvi būsim!

- J. Šilkinis. -

.....

KARALIAUČIUS.

Karaliaučius yra skaitomas, kaip Prusijos sostinė. Prūsų hercogui margrafui Albrechtui - I iškurus čia 1544 metais universitetą, vadinama "Colegium Albertinum", kuriame nemažas skaičius ir lietuvių semėsi sau sviesos, Karaliaučius tapo krikščioniškos kultūros centru. Minėtam universitete mokėsi žymieji lietuviai Mazvydas, Bretkūnas, Liudvikas Gediminas, Rėza, Kristijonas Duonelaitis ir daugybė kitų, kurie savo laikų buvo gražų grūdą pasėję Maz. Lietuvos dirvoje. Iš čia kilusi ir pirmoji lietuviškoji rastijs. Viso to įtakoje Rytų Prusuose savo laikų klestėjo lietuviškas švietimas ne tik bažnyčiose, bet ir mokyklose daug būta su dėstomąja lietuvių kalba. Karaliaučiuje net lietuviška kunigų seminarija veikusi. Bet nuo bismarkinių suvaržymų lietuviškieji sviesos žiburėliai emė gesti ir ilgainiui visai prigeso, beliko tik Dievo žodis kai kuriose bažnyčiose dar lietuviškai sakomas.

Lietuviškumu mena likę pėdsakai - turtingas Karaliaučiaus universiteto archyvas, žmonių papročiai, pavardės. Ne tik firmų iskahose, bet ir šiaip čia rasi nuo seno gyvenančių Jurksaičių, Bertulaičių, Kairių ir kt. Nenuostabu! Kiek daugiau apie krasto praeitį nusimanas, kad ir tikriausias vokiečys, tau žodžiu patvirtins, kad į rytus nuo Karaliaučiaus, visa sritis dar senesnių žmonių atmenamais laikais buvo "Klein Litauen" vadinama. Ogi Tilžės apylinkėse kariuomenės rinktinių dalis karalmečiais buvo vadinta "Litauische Dragoner Regiment" ir esą daugiause raitųjų pulke buvę lietuviai.

Karaliaučius turi prieškarinių laikų tvirtovę, botanikos soda, apie pustrecio simto tukstancių tomų biblioteką, Prusijos meno akademija, daug mokslo įstaigų ir kt. Karaliaučiuje pries pat kara gyveno 320,000 gyventojų.

KLAIPĖDA.

Paskutiniajais statistikos duomenimis, Klaipėdos krašte buvo 152,000 gyventojų, iš jų apie 48,000 Klaipėdos mieste. 1925 metų statistikos duomenimis Klaipėdos krasto gyventojai tautybėmis taip pasiskirstė: lietuviai 37,000 arba 26.6%, klaipėdiskiai 34,000 arba 24.2%, vokiečiai 59,000 arba 41.9%.

Nepatikrintu apskaičiavimu 1938 metais, gyventojų statistika buvo kiek pakitusi lietuvių naudai, būtent lietuvių tautybės gyventojai jau sudarė 28.1%, klaipėdiskiai 22.9% ir vokiečiai 41.8%.

Verta pažymėti, kad klaipėdiškių vardu vadinosi daugiausia lietuviai, tik jie tuo lyg norėjo skirtis nuo Didžiosios Lietuvos lietuvių. Krašto gyventojai vokiečiai yra tautiskai ganėtinai susipratę ir jie niekuomet kitaip nesivadina, kaip vokiečiais. Vienok su lyg vokiečių statistikos 1935 metais, krašte gyveno 68,066 lietuviai, 68,600 vokiečiai ir 1,400 žydų. Pagal pavardes, prieš pat karą, turėjo gyventi 65,8% lietuvių, 26.1% vokiečių ir neaiškos kilmės 8.1%.

Klaipėdos krašto pramonėje 1924 metais dirbo apie 5,400 darbininkų, o jau 1938 metais 10,000 darbininkų.

VILNIUS.

Paskutiniaisiais 1939 metų statistikos dujiniais, mūsų sostinė Vilnius užėmė 10,400 ha. 3,000 ha. apstatyta namais ir kitokiais pastatais. 396 ha. tenka gatvėms ir aikštėms, 170 ha. parkams ir aikštėms, 67 ha. kapinėms., 45 ha. gelžkeliams ir 40 ha. papludymiams. Vilniaus miesto gatvių ilgis 440 kilometrų, iš jų išgrįsta 200 kl. Ilgiausia gatvė - Ukmergės vardu ir turi 3.6 km. Gražiausia - Adomo Mickevičiaus gatvė turi 1.8 km. ilgio. Gyvenamu namų Vilniuje buvo 13,994, muro - 4,311, medžio - 9,653 ir pusiau muro ir medžio - 30. Vieno auksto namų 10,194, 2-jų aukštų 2,815, 3-jų aukštų 719, 4-rių aukštų 239, 5-kių aukštų 25 ir 6-sių aukštų 5. Vilniaus miesto vandentiekio ilgis 68 km.

Parkų, darželių ir sodų buvo 21. Tiltų 13. Ilgiausias tiltas Zakrėte - 130 m. Ligoninių 8, klinikų 10, gydyklų 8, ambulatorijų 36, sveikatos centrų 1, vaistinių 34, vaistų urmo sandelių 8, vaistų parduotuvių 77.

VILNIAUS AUŠROS VARTAI

Vilniaus Aušros Vartai yra žinomi ne tik lietuviams, bet ir visame pasaulyje. Jie turi virš 300 metų senumo. Jų istorija tokia. Ibauginti totorių puolimu, Vilniaus gyventojai pasistatydino apie miesta muro sieną, kurioje paliko penkius vartus, kuriuos saugojo diena ir nakti. Dabar vadinami Aušros Vartai, buvo vieni iš tų penkių vartų, pastatyti ant kelio, kuris vedė į Krėves ir Medininkų pilis. Del to, kiek seniau jie buvo vadinami Krėvės ir Medininkų vartais. Kai vėliau rusų valdžia sienos murą ir kitus vartus griovė, Aušros Vartus paliko neliestus, nes juose jau buvo stebuklais pagarsėjęs sv. Marijos paveikslas, kuri žmonės labai lankė ir garbino. Kada tas stebuklingas paveikslas atsirado, tikrų žinių nėra, bet žinoma, kad paveikslas pagarsėjęs ne tik Lietuvoje ir Lenkijoje, bet ir Europoje.

Ypatingai gausiai paveikslas lankomas trečią sekmadienį po velykų, per Sekmines ir trečią lapkričio sv. M. Mergelės Globos dieną. Pradžioje Marijos paveikslas buvo pakabintas muro sienoje, kur ji nuo lietaus ir sniego dengė medinės duris. I ją vedė siauri ir status laipteliai, kuriais maldingi žmonės lipdavo uždėti ir padėkti prie paveikslo zvakių.

1671 metais, vartų vietoje buvo pastatyta medinė koplytėlė. Padėjus stebk. paveikslą į koplytelę, jis buvo uždengtas brangiu rankų darbo sidabriniu drabužiu, išmargintu rožėmis, tulpėmis, gvazdikais ir kitokiomis gėlėmis. Meninė papuošimo vertė yra labai didelė. Dabar tikrinotojai yra išaiškinę, kas jis yra padirbtas Vilniuje, vilniečių auksakalių.

Po 40 metų su viršum, kilus gaisrui ir koplytėlei sudegus, paveikslas buvo išgelbėtas ir perkeltas į šv. Teresės bažnyčia. 1819 metais pastatyta nauja murinė koplyčia, kurion paveikslas perkeltas yra ir dabar.

Pats paveikslas yra 2 metrų aukščio ir 1.5 m. pločio, pieštas apie 1520-30 metus, italo ar italų mokyklos dailininko. 1927 metais paveikslas buvo atnaujintas ir apsaugotas nuo degimo.

Visi keleiviai, eidami pro Aušros Vartus, nušima kepurę. Taip daro ne vien katalikai, bet ir kity tikejimų žmonės.

KAS SU KUO KARIAVO I PASAULINIAME KARE?

Pirmajame didžiajame kare, į kuri buvo įvelta beveik visos pasaulis, santarvės puseje kovojo šios valstybės: Rusija, Prancūzija, Anglija, Belgija, Serbija, Japonija, Italija, Rumunija, Jungtinės Amerikos Valstijos ir dar keliolika mažų valstijų. Antroje puseje kariavo Vokietija, Austro-Vengrija, Turkija ir Bulgarija.

KIEK I PASAULINEME KARE BUVO KARO PASKELBIMŲ?

Pirmame didžiajame kare, buvo net 44 karo paskelbimai. Pirmoji karo paskelbė Austro-Vengrija Serbijai 1914 metais, liepos mėn. 28 diena. Paskutinioji karą paskelbė Haiti Vokietijai 1918 met. liepos 12 diena, vadinasi, jau prieš pat karo pabaigą.

DAINUOK LIETUVI!

KUR NEMUNAS IR DAUGUVA...

Kur Nemunas ir Dauguva,
Ten mūsų brangi Lietuva.
Kur Šešupė, Neris, Venta,
Ten Tėvyne mūsų prigimta.

Mergelės gražios, kaip rūtos,
Tikros dukterys Birutos,
Daro darželi lyseles,
Seja kvietkas ir ruteles.

Lelijas, rozes sodina,
Savo darzelius dabina,
Kad per vasara zydetu,
Razetos, metos kvepetu.

Kaip susirenka į kruvą,
Lietuvaitems linkama buva.
Kaip dainuoja savo kalba,
Tai net padanges suskamba...

.

A R T U Ž I N A I ?

Ar tu žinai mano broli,
Kaip tėvyne mūsų toli?
Už jurių-marių vandenų,
Tenai lietuviai gyvena.

Graži tavo gimta šalis
O tu, ja uzmirsi suvis;
Išsizadėjai jos kalbos,
Vaikus mokai tik svetimos.

Atbusk lietuvi, pagalvok
Ir savo vardą paguodok!
Mokinkis iš kitų tautų,
Bet kultūringu ir gerbtu!

.

Į L A I M Ė L A I S V I

Kelkite, kelkite, kelkite žmonės!
Uzteks jau raudoti kas vakaras, rytas.
Skamba varpai jau po kalnus ir klonius
Ir saukia į zygi, į laisvę ugdyta.
Skamba varpais visa Lietuva -
Ateina, ateina laisvoji diena.

Kilo, pakilo kas gyvas, kas gali,
Ir dunda ir užia miškai ir dirvonai.
Laisvas kas gimė, tą laisvąją šalį
Į ateitį veda, atplesia iš ponų.
Mūsų vargais, kraujų atgauta
Tik mūsų, tik mūsų laisva Lietuva.

Lauža ant aukuro užkuriam šventą
 Ir kibirkštį darbo krutinei auginta.
 Buvo kovota ir buvo gyventa,
 Kad laisvę sėmėgiai matytų.
 Kilsime, kilsime, kilsim visi
 Į saulę, į dziaugsmą, į laimę laisvi.

J. Silkinis.

PASTABOS

* * * * *

.81 Taigi, visų lauktoji trijų "diškių" konferencija, jau pasi-
 baigusi. Ji įvyko rusų žemėje, Krimo pusiasaly.

Kiek daug gero toje konferencijoje Rooseveltas-Chirchillis-Stalinas nuveikė - nežinia. Paskelbtieji devyni punktai, daug kal-
 ba apie Vokietiją, Lenkiją ir pagaliau apie laisvą šalių apsispren-
 dimą po karo.

Visgi, mūsų manymu tas nevisai aišku. Kodėlgi aiškiai nepa-
 sakoma kuriems krastams bus valia apsispręsti?

.

Kiek šioji konferencija gero žado Lietuvai - mes nieko neži-
 name. Reikia manyti, kad visgi per savaitę laiko, turėjo būti išel-
 tas Lietuvos vardas ir jis svarstytas.

Taigi, jei didžiųjų demokratijų vadai neapgaudinėja pasaulio
 sakydami, kad Atlanto Charteris ir Keturios Laisvės tebegalioja, kaip
 ir anksčiau, tai mus Tėvynė Lietuva bus laisva.

.

Tenka manyti, kad šiuo laiku baisus čekystų siautimas visuose
 Pabaltijos krastuose, turi ką nors bendro su artejanciu tų krastų
 apsisprendimu.

Slaptoji radijos stotis ir vis pasitaikančių pabėgėlių į už-
 sienius įrodymai sako, kad baisios žudynės ir tremimai vykdomi visu
 smarkumu.

Nejaugi Stalinas mano sulikviduoti visus septynius milijonus Pabalčio krastų gyventojus, kad tuomi užtikrintu tu krastų "prisi-
jungimą"?

Minėtoji konferencija vyko prie uždarytų durų. Nei korespondantai, nei joki reporteriai nedalyvavo.

Ar tas tiesa ar ne, bet nekurie mano, kad taip norėjęs ponas diktatorius Stalinas. Esa praeitoje konferencijoje iš korespondentų nutrauktų Stalino "mundieriaus" paveikslų, juokėsi visas pasaulis.

Kaip te būtų su tą konferencija, vienok tas visai neatpa-
reigoja lietuvių kovoti už savo buvį. Mes visuomet turime suprasti,
kad galutinę kovą norint laimėti, turime kovoti iki galui. Lietuviai
visuomet ir visur privalo reikalauti sau lygių teisių, visur reika-
lauti laisvės mūsų gimtiniam krastui.

Lietuviai savo reikalavimus turi pagrįsti gražiais darbais.
Vienas iš tokių gražių darbų, tai atlikti mums uždeta Raudonojo Kry-
žiaus pareiga. Skirdami savo auką R.K., mes atliksime mielasirdingą
darbą ir kartu pasakysime tai didžiajai pasaulio organizacijai, kad
lietuvis yra vertas laisvės.

Reikia džiaugtis, kad Montrealo lietuvių tarpe atsiranda to-
kių žmonių, kaip Mrs. P. Miller-Juškevičienė, kuri jau kelinti metai
iš eilės imasi atsakomybės eiti pas lietuvius ir klebinti jų duris,
dėl pasalpos R. Kryžiui.

Lietuviai privalėtų suprasti šį kilnų p. Miller-Juškevičienės
trusą ir visais galimais būdais paremti.

K.L. Taryba rankų nenuleidžia. Ypatingai po naujų rinkimų,
kaip Toronte, taip Montreale naujieji valdybos nariai pasiryžę dau-
giau kovoti, daugiau padirbėti. Toronto skyriaus pirmininkas J.
Yokubynas ir Montrealo cent. Pirmininkas K. Jasutis yra energingi,
darbštūs ir tikri Lietuvos sūnūs. Jiems vadavaujant šią didžiąją
lietuvių tautos kovą, bus daugiau atsieкта, bus daugiau laimėta.

Šešiolikto Vasario minėjimai kanadiečių tarpe, praėjo su didžiausiu pasisekimu. Raudonieji "saranciai", kaip tai P. Liaukevičius vadina lietuviškus bolševikus, megino Lietuvos šventę sukampramituoti. Montrealo Vyt. Kliubo valdyba, jiems leido toje pačioje dienoje, savo svetainėje, suruošti ką tai tokio "didelio". Gaila vargsų, bet įtikinti, kad lietuvių tauta nori būti vergais, kaip nesiseka, taip nesiseka.

16 Vasario šventėje, didingai susirinkę lietuviai, per savo pareikštas rezoliucijas, dar syki pasakė pasauliui, kad Lietuva savo laisvės lengvai neatsizadės. Toks lietuvių pasiryžimas yra brangiausia dovana mūsų surakintiems broliams.

Bet vien moralės paramos, kovojančiai lietuvių tautai už gyvybę negana. Mes turėtume, kaip nors paremti ir materijaliai. Šiuo laiku geriausia tam būtų priemonė, jei kanadiečiai visose kalonijose susiorganizuotu į B.A.L. Pasalpos skyrius. Tam mūsų darbui simterio-pai pritaria B.A.L. Fondas, kuris Jungtinėse Valstijose turi 103 skyrius su tukstanciais narių.

Šiandiena reikalauja skubios pagalbos didelė mūsų tautos dalis. Dešimtys tukstančių pabėgėlių ir simtai tukstančių vokiečių tremtinių laukia iš mūsų pagalbos rankos.

Generalinis lenkų Konsulas Montreale, mums prisiuntė raštą, kuriame yra atpasakota Major Pethrick kalba, pasakyta parlamento nariams. Mr. Pethrick, placiai išdiskusavęs Lenkijos klausimą, priejo prie Lietuvos klausymo, pažymėdamas, kad ten šiuo laiku yra tiesiog pasibaisėtina padėtis. Jis pats Spalio mėnesi buvo Lietuvoje ir savo akimis matė, kaip raudonosios armijos kareiviai plėšė Lietuvos liaudį, atimdami bet kokios vertės turta.

Taigi sakoma, kad vos tik raudonieji atėjo į Lietuvą, Kaune sušaudė 400 intilgentų, o Šiauliuose 700. Beto, Zarasuose, Daugailiuose, Degučiuose, Salake, Dusetuose, Antapilei, Kamajuose, Svedesuose ir daugelyje kitų miestų įvyke tikrai nezmomiskų scenų. Tu vietovių simtais suarestuotų lietuvių, turejo atkasti lavonus, kuriuos naciai buvo sušaudę ir tą darbą atlikus, jie visi buvo sušaudyti ir suversti į tą pačią duobę. Saudami visi bent kiek apsisvietę ir net daugelis yra sušaudyti "Liaudies seimo" narių.

Mr. Pethrick pažymi, kad buvęs social-demokratų vadas Dr. Gar-mus yra sušaudytas, o Dr. Šeinius ir kun. Mirono visi gimines nubaus-ti mirtimi. Visi sveiki vyrai tuojaus buvo paimti į raudonąją armiją, o visi kiti išsiusti į tolimus rytus darbams.

Baigdamas savo kalbą Mr. Pethrick sako: "Tai štai kokia kaina to krašto gyventojai savo "islaisvintojams" uzmoka."

Mums neteko pažinti ar daugiau patirti apie Majorą Pethrick ir dasizinti, kokiais tikslais jis tuo laiku lankėsi Lietuvoje. Bet, kad jo klausesi parlamentas, tai to gana, mums lietuviams patikėti jo žodžiais. Į parlamentą neateina kalbėti pliuskiai, jų ten niekas neįsileidžia.

.

Šie Majoro Pethrick žodžiai, beabėjo bus karti "pile" lietuviškiems Kvislingams su ju organu "L. Balsu". Jie turės ką fasistuoti ir kitaip biauroti. Bet, negi mes kalti, kad toks jau tų pardavikų amatas. Lai jie saukia, lai jie laizo kruvinas raudonųjų čekistų rankas, o vistiek nebeužkavos tos baisios scenos, kuria Stalino gaujos papildė mūsų tėvyneį Lietuvoj.

.

L A I K A S B Ė G A

Laikas bėga, sukas ratas,
Viskas mainosi taip greit,
Šiandien dirba, sėja laukus,
Rytoj, lavonais užversta.

Kur gyvena ramūs žmonės,
Šiandien niukso nykus laukai,
Godaus priešo sugriauti.
Kur ta meilė, žmoniskumas?

Šiandien baisiai sugriauti,
Grazus miestai, auksti murai,
Priešo bombom suardyti.

Šiandien žuva karės lauke,
Kaip žedeliai nuo salnos,
Šiandien karas, laukiam taikos
Pastovesnės valandos.

- F. Dubauskas. -

Red. Pastaba. - Šiose eilėse mintis išreikšta graži, bet eiliavimo taisyklių neprisilaikoma. Lietuvių kalboje, norint eiliuoti, būtina reikalinga susipažinti su tikruoju eiliavimu t.y. kirčiavimu ir galūnių sutaikymu. Jei tokių taisyklių truksta, eilėraštis skaitosi bevertis.

* * * * *

IŠ MANITOBOŠ PADANGĖS

IŠGAMA.

Netikėtai pakliuvo į rankas lietuviškų maskolių brašiuraitė - Už Lietuvos laisvę. Kiek ten nesamonių prirašyta, negi gali apsakyti, žodžių, kiek žodžių, tiek melo. Tos brošiuraitės autorius yra Z. Janauskas.

As rodos negaliu tikėti, kad tai yra žodžiai to paties Z. Janausko, kuris keliata metu atgal, viename Montrealo lietuvių susirinkime pareiske: "Melas, tai komunistų amatas". As negaliu suprasti už koki atlyginimą Z. Janauskas turi pakankamai sąžinės tyčiotis iš savo nelaimingos Tėvynės, iš savo brolių, iš savo tautiečių. Tokias zaunas gali rasyti žmogus, kuris yra netekęs sąmonės.

Kad Janauskas piešia vokiečių žiaurumus Lietuvoje, tai tas yra žinoma visiems, kurie jau simtmečiais kesinasi prieš mūsų tautą ir to neatsizada po šiais dienai, bet koki jis pateisinimą randa antram ir taip pat biauriam Lietuvos priešui maskoliams?

Brolau, tautietai, Zigmaj! Juk tu turi žinoti, kokią didelę skriaudą yra padarę mūsų Tėvynei, tavo "gerieji" rytu kaimynai, kuriuos tu drįsti teisinti? Juk tu žinai, kad virš 120 metų jisai kankino ir skraudė mūsų kraštą? Jeigu galėtum prabilti tie kapai Lietuvos sūnų, kurių kaulai ismėtyti po placiuosius Rusijos ir Sibiro laukus, ką jie tau, kaipojū aiñiui pasakytų? Ką prabylotų tie kapai mūsų brolių, kuriuos pakiso po žeme raudonieji "sarañciai" 1940 m. ir dabar? Kaip atsiliieptu apie tavę, perskaitę tavo rastus minėtojų brašiurų ir "L. Balse" tie desetkai tukstancių, kurie vergauja Rusijoje, išvesti iš savo namų? Ką pagaliau pasakytų karininkas Sidaravicius, kuris netoli nuo tavo tėviskes 1919 metų, priešų kulų suardytas suauke į karius: - "Laikykimės Broliai už laisvą Lietuvą. As mirstu, bet ateinančios kartos nevilks priešų jungo!"

Tu brolau Zigmaj, dėka jų krauju ir gyvąstimi iškovota laisvę, turėjai galimybes lankyti lietuvišką mokyklą ir prisimink ką jie tau dabar pasakytų, jei jie būtų gyvi? Tu neatsidžiaugi, kad už Rusiją balsavo beveik simtas nuosimčių Lietuvos žmonių, bet ar tavo sąžinėje ištikrųjų taip jau yra? Juk tu žinai, kad tie balsavimai buvo niekas daugiau, kaip čekistų su durtuvo pagelba atlikta komedija ir biauriausias pasityčiojimas iš mūsų tautos.

Jei Lietuvos liaudis turėtų progos skaityti tavo "raštus", tai visi kaip vienas pasakytu: - Tas žmogus yra mūsų Tėvynės ir mūsų Tautos išgamy-išgama. Jis nori mūsų krastui svetimos verguvės, dėl kurios laisvės mes dedam savo gyvastis, bei kenčiam vargą!

P. Liaukiavičius.

WINNIPEG, MAN.

Winnipeg'o lietuviai įgyvendino gana gražų sumanymą. Jeigu kuris išeina į karuomenę iš miesto ar apylinkėje gyvenančių lietuvių, tai kiekvienam suruošiama išleistuvės lietuvių klubo salėje ir iš gauto pelno nuperkama kareiviui kokia nors dovanėlė. Tokių išlaistuvių yra suruošę jau visa eilė. Aiškų dalyką, toks žmoniškas pasielgimas suteikia stiprią moralę pačiam kareiviui ir nemaza užuojauta kareivio tėvams.

Gerbiami Winipegiečiai 13 d. sausio mėn. suruošę tokias išleis-tuves ir mūsų sunui Vytautui, kuris pradėjo tarnybą Kanados karuomenėje.

Mes gyvename tolokai nuo miesto ir tik retkarčiais atsilankom ant Winipegiečių parengimų, bet draugiški Winipegiečiai ir mumis skai-to savo kolonijos seimoje.

Todėl, lai bus leista tarti širdinga ačiu, kaip sumanytojams, taip atsilankiusiems ir visiems parengimo draugams Winipegiečiams.

Vytautas, Povilas, Julė Liaukiavičiai.

Dar devynioliktojo šimtmečio pabaigoje, 20 aukštų namas, buvo skaitomas gigantu. Šiandieną ju esama po 80 ir net 100 aukštų.

AUKUOKIME

R A U D O N A J A M

K R Y Ž I U I.

TORONTO

ŽINIOS

TORONTO, ONTARIO. Sausio mėn. 30 d. rašydamas "Naujienose" savo atsišaukima į Kanados lietuvius, rodos, visai neužkabinau lietuviškų tavorščių, bet kur tau jie iškės neužsikabinę; mat, jie bijo teisybės kaip velnias kryžiaus.

Štai "Liaudies Balse" Nr. 694 iš sausio mėn. 26 d. vienas iš tavorščių, pasivadinęs "Torontiečiu", gaudžiai nusiskundžia, kad būk aš labai juos iškaudinęs, parašydamas apie raudonųjų juodus darbus Lietuvoje. Todėl Torontietis bando užginčyti ir be jokių faktų teigia, kad tai esąs melas.

Toliau Torontietis nusiskundžia, kad išlaisvintose šalyse daug buvę išdavikų ir Hitlerio bernų. Kiekvienas demokratiniui nusistatęs lietuvis neranda jokio skirtumo tarp Hitlerio ir Stalino bernų, nes fašizmas ir komunizmas savo tvarka labai giminingi vienas antram, nes kaip fašizmas taip ir komunizmas yra valdomi diktatorių. Ir tik toks tarp jų yra skirtumas, kad fašizmo spalva ruda, o komunizmo raudona. Todėl mano manymu, jokios garbės nesudaro būti ir Stalino bernu. Kad dabartiniu laiku Stalinas su Hitleriu pešasi, tai irgi ne kiek nenuostabu, nes kaip Hitleris, taip ir Stalinas turį tą patį apetitą grobti svetimas tautas (valstybes ir diktatoriškai

jas valdyti. Todėl demokratiniai nusistatę lietuviai netiki nei rudam fašizmui, nei raudonam komunizmui, o tik demokratinėms valstybėms ir Atlanto Čarteriui. O fašizmą ir komunizmą laiko didžiausiais Lietuvos ir kitų valstybių priešais.

Pagaliau Torontietis man prikiša, kad aš negaliu paduoti nė vieno asmens, kuris būtų buvęs nubaustas. Čia aš nekalbu apie nubaustus, - aš kalbu apie nužudytus ir į Sibirą išvarytus Lietuvius dar 1940-41 metų buvyje. Tikiu, kad ir dabar raudonieji antru sykiu okupavę Lietuvą nekitaip elgiasi su žmonėmis. Apie nužudytus ir išvarytus į Sibirą lietuvius laike pirmosios rusų okupacijos buvo gautos žinios per neutrales valstybes, o vėliau buvo paskelbta Amerikos lietuvių spaudoj. Labai gaila, kad Torontietis tik "Liaudies Balsą" skaito, todėl nieko ir nežino, kad dedasi pasauly. Be to, "Liaudies Balsas" išmokino jį tik meluoti ir užkabinėti be jokio pagrindo demokratiniai nusistačiusius lietuvius.

Kad Torontietis nepagristai užsikabino, tai visai aišku, - tai liūdi ja jau tas faktas, kad jis sarmatijos dagi savo pavardę pasirašyti.

Rašydamas šį atsakymą reiškiu didžiausia užuojautą ir pasigailėjimą tavorščiai Torontiečiui, kad taip protiniai ir kultūriniai nusigyveno, kad net nebesusigauja kas geriau: laisvė ar vergija.

Nerasi nė vienos tautos, kuri norėtų vergauti. Pavyzdžiui, paimkime kad ir nekultūringas tautas, kaip antai etiopus. Žiurėk, kaip jie kovėsi nelabai senai su italais, nenorėdami palikti jų vergais, arba kiniečius, kurie ir dabar kaujasi su japonais dėl laisvės. Bet ką besakyti apie labiau kultūringas tautas, kurios labai gerai supranta ką reiškia vergija ir laisvė. Tačiau, jei Torontiečiui dar

ir dabar neaišku, tai gali pats išbandyti ant gyvūno. Pagauk bile koki gyvūną, - - pamatysi, kaip jis spurdės į visas šalis, puses, norėdamas pasprukti laisvėn.

Kaip jau buvau minėjęs savo atsišaukime į Kanados lietuvius, kad lietuviai būdami kultūringi, niekuomet nesutiks vergauti nei fašizmui, nei komunizmui, nežiūrint, kaip tie raudonieji tavorščiai jie pirštų bolševikišką rojų.

Aš manau, kad dabar tavorščiai Torontiečiui bus aišku, kodėl yra giminingi komunizmas su fašizmu; koki sudaro skirtumą būti Hitler ar Stalino bernu, ir ką reiškia vergauti arba laisvai gyventi.

Tačiau, jei ir dabar kas nors būtų Torontiečiui neaišku, tai prašau ir vėl atsiliepti, tik šiuo kartu atsiliepdamas pasirašyk savo pavardę. Žinodamas su kuo turiu reikalą, gal galėsiu ir tinkamesnį receptą patiekti.

Galop labai dėkoju "tavorščiai" Torontiečiui už pavadinimą manęs "ponu". Nors tai ir nesudaro man didelės garbės, bet vistiek daug geriau būti "ponu", negu Stalino bernu.

M. Dervin.

"AUŠROS" CHORAS

Dėl sunkesnių aplinkybių, "Aušros" Choras buvo nutraukęs ilgesniam laikui savo veikimą. Bet pasirodžius stipresniam norui atgaivinti veiklą, vasario 4 d. susauktas susirinkimas. Vadovybėn įrinkta: pirm. Eligijus Narusis, sekr. Vanda Tarasiūnaite, izd. Ona Žiziute. Vedeju yra Pr. Motejunas.

Choras ruošiasi Lietuvos šventės minėjimui vasario 18 d. Pavasarį bus ruošiamas koncertas.

- A. Augutis. -

Bendras, 16 Vasario Minėjimas gerai pavyko.

Šiais metais, Toronto lietuvių draugijos, priėjo prie susitarimo, kad Lietuvos Nepriklausomybės Šventę, minėti visoms vienu kartu, kad beabejo, labai pavizdinga.

Malonu priminti tas, kad iniciatorium tokio bendro minėjimo, buvo, mūsų K.L. Tarybos, Toronto Skyrius.

Paminėjimo surengime, dalyvavo šios Toronto organizacijos: K.L. Tarybos Skyrius; Sv. Jono parapija; Sv. Jono Pasalpine Draugija; Ausros choras; Moterų Grupe "Daina"; Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopa; B.A.L.F. Toronto Skyrius ir C.C.F. lietuvių kuopa. Kiekviena iš šių paminėtų organizacijų, siunte po du atstovus į bendrą rengimo komitetą, kuris visą rengimo ir vykdymo darbą ir atliko.

MINEJIMAS

Pats 16 Vasario minėjimas, įvyko sekmadienį 18 d. Vasario, 404 Bathurst St. Jeigu kada nors pirmiaus, Torontas didžiavosi tokio paminėjimo pasisekimu, tai sis buvo vienas geriausių visais atžvilgiais.

Pirmiause, buvo labai malonu turėti garbės svečių tarpe, tokius asmenis, kaip Toronto miesto majorą p. R. Saunders su ponia; prof. Kirkeconnell iš Hamiltono universiteto, kuris buvo principalis minėjimo kalbėtojas ir mūsų visų gerbiamas, Lietuvos gen. konsulas, pulk. G.L.P. Grant-Suttie, kuris savo gana ilgą kalbą į susirinkusius lietuvius, turėjo isverstą į lietuvių kalbą ir lietuviškai skaite. Tokios jo pastangos, buvo entuziastiškai sutiktos, dažnu ir griausmingu plojimu. Toks gerb. konsulo gestas, buvo dar vienu įrodymu, kaip tikrai širdingai jis lietuvius myli ir troksta jiems ir jų tautai geriausio pasisekimo.

Toronto majoras, irgi labai draugiškai į susirinkusius prkalbėjo. Jis gyre lietuvių dainas, tautinius rūbus ir jų veiklumą Lietuvos atžvilgiu, kuriai jis linkėjo Atlanto Charterio pritaikymo - nepriklausomybės. Baigdamas savo kalbą gerb. svetys, isreiske padėką už pakvietimą jo į mūsų šventę.

Garbės svečių tarpe, buvo dar, jaunas lietuvis kunigas, Petras Razaitis ir konsulo sekretorė p-lė Davis.

PROGRAMA

Šventės programą, pradėjo Ausros Choras su abiem himnais ir keliom dainom. Po to seke kalbos jau minėtų svečių. Po kalbų prasidedo duetai, solai ir t.t. Dvi gražias dainas duetu, sudainavo O. Narusiene ir St. Derviniene. Jų gražus tautiski rubai ir skambūs balsai, sudare gražų vaizdą ir malonų jausmą visiems svečiams.

Po jų sekė p-lė Marytė Pociūtė, kuri išpildė du gražius dalykus smuiku. Kaip ir visuomet, Marytė labai gražiai grojo, tik gaila kad neilgai. Jai okomponavo p. LaRose.

Dabar sekė mūsų mėgiama solistė Zosė Užemeckienė. Ji sudainavo dvi naujai ismuktas dainas taip jautriai ir žavingai, kad publika nenorėjo jos paleist, tuomet ant bys ji dainavo "O greičiau, greičiau", tai graži tautiška daina ir dar gražiau, buvo mūsų Zosės išpildyta. Zosė Užemeckienė, visuomet buvo publikos mylima dainininkė, nes yra apdovanota stipriu, lanksciu ir itin maloniu, dramatinio soprano balsu bet siuo kart, prie jau naturalaus grožio, ji pridėjo nemažai pastangų, kol apdailino dainuojamas dainas ligi to laipsnio, kuris užvaldo klausytoją visiskai. Rožos, klausytum, ir džiaugtumeis amžinai, su trupancia sirdimi krutinej ir džiaugsmo asara akyse. Taip, Toronto lietuviai turi kuo pasididžiuot.

Dar malonesnį vaizdą priduoja tas, kad Zosei Užemeckienei, okomponuoja jos dukrelė Alina. Buvo labai gražus ir jautrus vaizdas, kai baigusios dainas, mama apsikabino dukterį ir abi gražiai publikai pasilenkė. Abi tautiniais rūbais, abi jaunos, gražios ir geros lietuvaitės. Ar reikia dar gražesnio vaizdo?

Po to sekė jaunamečių dalis, kuriuos paruošė Stasys Balčiūnas. Jų tarpe buvo: T. Grubevičiute, Rackauskaite, Jarasiunaite, Grinsky Jonukas ir Pundzių Aldute.

Pirmosios trys deklamavo ir dainavo. Jonukas ir Aldona tik deklamavo. Visi buvo gražiai pasiruošę, bet Aldutė ne tik ilgiausią eileraštį turėjo pasakyti, bet ji dar jį ir suvaidino! Čia matyt mamytės nemažai triūso pridėta, bet ir buvo verta.

Po to sekė J. Yokubyno kalba, kuris buvo rengimo komiteto išrinktas, kaip vietinis kalbėtojas. Jis turėjo apibūdinti Lietuvos nepriklausomybės reiksmę, dabartinę jos padėtį ir kovą už Lietuvos geresnę ateitį; už nepriklausomybę ir demokratiją.

Nors J. Yokubyno kalba ir nebuvo labai ilga, bet tiksli ir patriotinga, na ir pardavikams komunistams daug karcios tiesos pasakė. Publika, jam karštai plojo.

Po kalbos, buvo pakviesta ant scenos O. Indrelienė, kuri perskaitė patriotingą laišką nuo p.p. Liaukevičių šeimos iš Vakarų Kanados. Laiske sudėtos mintys ir troškimai tikrai buvo jaudinanti. Prie laiško, buvo pridėta ir trijų dolierių auka. Publika entuziastiskai laišką priėmė. Po to sekė aukų rinkimas, laike 10 minucijų pertraukos ir sekė programos užbaiga, kurią pradėjo kvartetas: Z. Užemeckienė, St. Batkienė, J. Samulevičius ir J. Yokubynas, sugiedodami "Malda" krikščioniams už Tėvynę. Sekė choras sudainuojamas kelias dainas ir tuo užbaigdamas, tos taip svarbios, lietuviui, dienos, minėjima. Solistėmis chore, buvo p-lė Edna Ivaskytė ir St. Dervinienė.

Programos vedėja, buvo Stasė Batkienė, kuri savo pareigą atliko taip sklandžiai, gražiai ir tvarkingai, kad niekas kitas tarpe mūsų torontiečių, nebutų galėjęs atlikti. Beje, perskaitytos rezoliucijos, buvo vienbalsiai priimtose. Jeigu ką nors praleidau, tai ne iš blogo noro ir prasau man dovanot.

Čia turėjau omeny aprašyt tik dalyvavusius scenoje, o apie visus kitus darbuotojus ir komiteto sastatą, gal pasistengs rengimo korespondente parasyt.

Šiuos žodžius rašant, Toronto anglų spauda, jau pakartotinai atsiliepe apie lietuvių minejimą. Tas parodo kad Lietuva turi draugų, kurie nori matyti kad teisingumas ir jos neaplenktų. Ir kaip skaudu, kad patys lietuviai, pardavę savo sąžinę svetimam tironui, grūste - grūdasi po jo puspadiu ir neria kilpą ant kaklo savo broliams Lietuvoje.

- M.F. Yokubynienė. -

KAS LINK PAŠTO SUSISIEKIMO SU LIETUVA.

Kaip jau žinoma, kad nuo šių metų vasario 16 dienos, Jungtinių Amerikos Valstijų pastas atsteigė susisiekimą su Lietuva. Laiskai turi but nesunkesni vienos uncijos ir apmokami 5c stampu.

Adresuojant laiškus, visai nereikia žymėti "Tarybų Lietuva" ar kitokiais rusų primestais titulais. Reikia tik pažymėti: Lietuva-Lithuania. Mat jokios "Tarybų Lietuvos" ar kokios nors kitokios - Jungtinės Valstijos visai nepripažįsta.

Šiuo reikalu, mes tiesioginiai teiravomės į Kanados pašta ir patyrėmę, kad dar kol kas Kanada nėra atsteigusi susisiekimą su Lietuva pastu. Norint rašyti laiškas Lietuvon turi tarpininkauti Raudonasis Kryžius, arba Thos. Cook Sr., Toronto, Ontario.

Kanadiečiai lengvai galētu pasinaudoti savo draugais ar giminėmis J.A. Valstijose, kurie maloniai sutiktu, taip pat patarpininkauti su pavergtos Lietuvos giminėmis.

MONTREALO ŽINIOS

A.V. RUGIENIUS

Vasario 8 dienos, "Montreal Daily Star" ir kiti laikraščiai, patalpino paveikslą A.V. Rugieniaus, kur sakoma, kad už atsizymejimus kovoje yra apdovanotas D.F.C. kryžium.

A.V. Rugienius, kurio motina gyvena 6634 Jogues St., Ville Emard, yra užsitarnavęs "Flying Officer" laipsnį ir paskutiniuoju laiku tarnauja Indijoje. Paskutiniame pranešime motinai, sakoma, kad jis greitoje ateityje grįsta namo. Šią žinią labai džiaugiasi jo motina, broliai, seserys ir visi gimines, kurių Rugienių šeima turi gana daug.

Atsižymėjusiojo lakūno Rugieniaus brolis tarnauja R.C.C.S. dalyje ir šiuo laiku randasi kovos lauke Francijoje.

JUREIVIS ST. RAUSTIS.

Viešėdamas savųjų tarpe, jureivis Stasys Raustis, sumanė pakeisti savo luomą, apsivesdamas vasario 1 diena, su p-le Mildred Foley.

Vestuvės įvyko St. Brendan's bažnyčioje.

Linkime geriausios laimės jų gražiam gyvenime!

.

BROLIAI MORKIAI

Vieninteliai tarpe Montrealo lietuvių duonos gamintojai, kurie paskėmingai prekiavo per keliata metų Montreale, šiuo laiku nusikrauste į nuosavą kepyklą, kuri randasi Ville Emard priemesti.

Naujoji kepykla, yra puikiai įrengta su visomis moderniškoms mašinomis ir kitokiais įrengimais.

Broliai Morkiai iš savo naujosios kepyklos patarnaus visiems lietuviams ir kitiems net su sesiais trokais.

Šioji brolių Morkių pažanga jų biznijoje yra smagi naujiena visiems lietuviams, nes kiekvienas gali pasididžiuoti savo tautiečiais, kurie taip maloniai dalyvauja tarpe visų lietuvių ir visiems maloniai patarnauja, bet kokiuose reikaluose.

Linkime broliams Morkiams taip ir toliau progresuoti ir kad trumpame laike keleriopai padaugētu trokų skaičius.

M A Č I O N I A I

Vasario 11 diena, Kun. J. Bobinas pakrikštijo Mačionių dukrelę - Janette - Emilija vardais.

Mačioniai yra puikus žmonės, o taip pat stambūs biznieriai, kurie per eilę metų paskėmingai verčiasi mėsos ir šiaip valgomų prekių pirklyboje.

MIRĖ A.A. ŽEMAITIENĖ

Po sunkios ligos, nuėjo į amžinastį Mrs. Žemaitienė, kuri gražiai buvo palaidota, vasario 19 diena, per lietuvių sv. Kazimiero parapijos baznyčia.

Paliko didžiausiame nuliūdime savo vyrą ir gražiai užauginta sūnų ir dukterį.

Lai buna jai lengva Kanados žemelė.

DĖL R. KRYŽIAUS

Mrs. P. Miller-Juškevičienės vadavaujantis Raudonojo Kryžiaus rėtėlis, yra vienintelis tarpe lietuvių vienetas, kuriam yra įgaliota iš R. Kryžiaus atlikti rinkliavą, tarpe lietuvių.

JAUNŲJŲ LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Montreale įsisteigė jaunųjų lietuvių organizaciją, tikslu suvieninti lietuvišką jaunimą, kad jie geriau pažintų vieni kitus ir bendromis jėgomis galėtų dirbuoti lietuviškoje dvasėje.

Jų tikslas organizuotis, tai šviestis, rengti įvairias pramogas, kaip tai: koncertus, pasilinksminimo vakarus ir t.t.

Į šią organizaciją, gali stoti kiekvienas lietuvis sulaukęs 16-kos metų. Minėta organizacija yra šiuo laiku prisidėjusi prie Kanados Lietuvių Sąjungos, kaip jaunimo skyrius, bet veikia savystoviai.

Tad kviečiame Montrealo jaunuolius, kurie dar neprisidėjot, stokit į mūsų būrį ir bendromis jėgomis tęsti jau pradėtą darbą.

Minėta organizacija 10 d. vasario, turėjo savo pasilinksminimą (Valentine Social) parapijos salėje. Šis vakaras labai pasiėkė ir visi dalyviai velumoj, ar geriau sakant anksti sekmadienio rytą, su dideliu patenkinimu, grįžo į namus.

Dabartinė organizacijos valdyba sekanti:

Pirmininkas	-	A. Norkeliūnas
Vice-Pirm.	-	L. Levinskaitė
Sekretorius	-	N. Dainiūtė
Izdininkas	-	G. Rekštytė
Publicistas	-	J. Mazuraitis.

.

RED. PASTABA

Šioji jaunų Lietuvių organizacija, yra senai lauktas dalykas Montreale. Apie jos reikalingumą ar reikšmę, negali būt jokių diskusijų ar kalbos. Jei visi mūsų tautiečiai šį kilnų jaunimo užsiėbrežimą tinkamai įvertintu, tai pasekmes bus istikro grazios.

Kuomet mūsų jaunieji daugiau pažins vieni antrus, kuomet tankiau susitiks susirinkimuose, sokiuose, koncertuose, tuomet geriau pamils savas savą, o to pasekoje maziau lakstis su svetimtaučiais.

Supraskime ir įvertinkime savo jaunimo gražius tikslus ir paremkime visi jų darbus.

.

IŠ K. L. C. TARYBOS VEIKLOS

Šiu metų vasario 11 dieną, įvyko K.L.T. metinis susirinkimas, lietuvių parapijos svetainėje. Į susirinkimą buvo atsiusta nuo septynių Montrealo draugijų atstovai ir taip pat nemazas skaičius "N. Lietuvos" skaitytojų ir siaip visuomenės veikėjų.

Dienos svarbiausiu punktu buvo rinkimas valdybos šiemis metams ir nustatymas gairių dėl pasekmingesnio judėjimo kovoje už nepriklausomą Lietuvą.

Kanados Lietuvių Centro Tarybos valdyba šiemis metams išrinkta iš šių asmenų:

Pirmininkas	-	K. Jasutis
Vice-pirm.	-	Kilimonis ir Sakalas
Sekretorius	-	p. Miller (P. Juskevičienė)
Antruoju sekr.	-	Leonas Gudas.
Izdininkas	-	Duncikas.

Revizijos komisija sudaryta iš šių: Sakalas, Navickas, Lukošius, Kuprevičius, Astrauskas, Norkeliūnas ir Kantautas.

Parengimams komisija išrinkta: Kajackas, Alb. Norkeliūnas, P. Baltakytė, Radzevičius, Kuprevičius, Leknickas, Mag. Juskevičienė, J. Norkeliuniutė, E. Norusevičiutė ir M. Lukošius.

Praeitų metų revizijos komisija atliko savo pareigą ir per Sakalą ir Žiziuną išdavė smulkų reportą:

1944 metų įneigos	-	1,297.89
" " išlaidos	-	1,047.67

Kasoje liko

\$ 250.22

Beto randasi K.L.T. inventorius, k.t. mašinos leidimui "Nep. Lietuvos" ir kitokio turto.

Rev. Komisija labai pagyrė kasininką Dunciką ir administratorę M. Arlauskaitę už labai tvarkingą vedimą knygu.

Parengimu komisijos vardu, darė pranešimą Kuprevičius, kuris pareiškė, kad visi 1944 metų parengimai, t.y. ruostos prakalbos, vakarienės ir piknikai atnesė gryno pelno - 270.65 dol.

Susirinkimas pareiškė didelę padėką senajai valdybai, už gerą pasidarbavimą ir linkejo geriausių pasekmių naujai valdybai.

Susirinkimas buvo baigtas geriausiam ūpe.

Rep.

P U I K Ū S K O N C E R T A S

Vasario 11 dieną, bažnytinėje svetainėje įvyko koncertas, kuri surengė sv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, po vadovybe muziko Ziziuno.

Iš daugelio pareikštos nuomenės tenka spręsti, kad šis koncertas buvo vienas iš turiningiausių ir gražiausių koncertų, kurie yra buvę kuomet nors Montreale.

Programa susidėjo iš dainų, muzikos, šokių, magikos ir k.

Labiausiai publika suidomino, tai Pijus Liaudinskas su jo elektrine gitara, ukrainiečių choras ir vieno svetimtaučio, kurio pavardės neprisimenu, atlikti magiski veiksmai ir pasikalbėjimas su jo "Charliuku McKarty".

Taipgi kiti punktai, kaip tai: Kilimonytės dainos ir šokiai, choristu solo, duetai ir bendros dainos buvo atliktos puikiausiai.

ŠEŠIOLIKTOS VASARIO MINĖJIMAS

Kanados Lietuvių Tarybos pastangomis, šių metų 16-sios vasario minėjimas įvyko 18 vasario, lietuvių bažnyčios parapijineje svetainėje.

Minėjima atidarė, su trumpa kalba, buvęs Tarybos pirmininkas A. Navickas, kuris perstatė naująją pirmininką Kazimierą Jasutį. Jasutis po kelių žodžių kalbos, paprašė A. Sakalą užimti programos vedėjo vietą.

Atsidarius scenai, Vytauto Kliubo ir Bažnytinis Choras sugiedojo Lietuvos ir Kanados Himnus. Vytauto Kliubo choras padainavo keliata labai gražių dainų ir po to kalbėjo vienas kariškis, kuris yra buvęs 14 mėnesių vokiečių nelaisvėje ir buvo sunkiai sužeistas Dieppo užpuolime. Jis ragino visus, kiek kas išgali, kad paremtu Raudonąjį Kryžių, kuris yra geriausias prietelius kare sužeistiesiems ir belaisviams.

Po kario kalbos, bažnytinis choras, taip pat labai gražiai padainavo keliata dainų. Kilimonytė padėklemavo ir prasidėjo svarbiausia dienos dalis, tai svecio kun. Vembres-Padanges Aro kalba.

Kun. Vembrė, savo netrumpoje kalboje, kalbėjo kaip lietuvis trokšta būti laisvas nuo giliausios senovės, kaip sunkiai ir garbingai gynė savo laisvę per visus laikus ir su lyg jo žodžių: "Lietuvis niekuomet nebuvo pavergtas dvasioje, nors paviršutiniai jis daug iskęntėjęs nuo savo barbariškų kaimynų".

Kadangi visos apeigos buvo gana ilgos, tai po pirmosios Kun. Vembrės kalbos, buvo suruosta vakariene, kurios laike kalbėtojas išpildė savo antrąją kalbos dalį.

Antroji kalba, kurioje kalbėtojas nušvietė kaip buvo prieita prie nepriklausomybės, kovos būdai, nepriklausomybės laikai ir pagaliau kaip dirbama, kad vėl atgavus nepriklausomą Lietuvą. Šioje kalboje kun. Vembrė pasirodė, kaip geras kalbėtojas ir didelis Lietuvos patrijotas.

Vakarienė, kuri buvo surengta pagerbimui mūsų svečio Kun. Vembrės, buvo pilniausiai pasekminga. Dalyviu galėjo būti apie du šimtai ar daugiau. Svečias apie vakarienę stai ką pasakė: "Jaučiuosi prisiųsisinęs taip, kaip kad bučiau buvęs toje garsioje Gedimino vaiseje Gedimino kalne, kurioje buvo sukviesti visi Lietuvos didikai, kuriems pavaisinti buvo papjauta simtas jauciu ir keli šimtai statinių midaus atvešta".

Laike prakalbų, buvo pilnutėlė svetainė lietuvių, susirinkusių iš miesto ir apylinkės.

R E Z O L I U C I J A

Po pirmosios kun. Vembrės kalbos, buvo skaitoma rezoliucija, varde K.L. Tarybos, kurioje prasoma demokratinių salijų vadus gelbėti mūsų Tėvynę Lietuvą.

Rezoliucija buvo priimta vienbalsiai ir jos tekstas bus pasiustas Kanados ministerių pirmininkui, Jungtinių Valstijų Prezidentui, Anglijos ministerių pirmininkui ir kitiems aukšties vyrams.

MRS. MAGD. JUŠKEVIČIENĖ

Kas nepažįsta iš Montrealo lietuvių Gerb. M. Juškevičienės? Tur but visi. Šia didziai darbščia ir pilną energijos lietuve, kuria kun. Vembrė pavadino tikraja Birute, negalima rasti žodžio, kad galima būtų išreikšti jos nepaprastą energiją, darbštumą ir tikrą pasisventimą lietuviskai visuomenei.

Kas gali apskaityti, kiek ši darbščioji moteris yra idėjusi darbo į Vyt. Kliubą rengiant įvairius pasilinksminimus ir vakarienes. Štai 16-tos vasario minėjimo vakariene buvo geriausiai pasekminga todėl, kad ji, tyredama siems darbams geriausią praktiką, ėmėsi vadovauti ir priruošti skaniausius valgius. Beto Mrs. Juskevičienė prisidejo su aukomis k.t. su maisto produktais ir kitais vakarienei reikalingais dalykais.

MRS. VOPŠIENĖ

Jau ne viena sykį šio žurnalo puslapiuose buvo rašyta, tai apie vieną ar kitą Vopsų gražios šeimos narį. Tai tikrai lietuviškas židinys. Vopsai visuomet su mielu noru padeda bet kokiam gražiam lietuviškam darbui. Jie nesigaili, nei darbo, nei išlaidų, bile tik mato, kad dirbama dėl lietuviybės, dėl gražesnio lietuviško vardo.

16-tos vasario proga, p. Vopšienė malonėjo paaukoti labai stambią auką, tai kurie buvo per vakarienę, visi gerėjosi skaniai ir puikiai pagamintomis "ausukėmis", kurioms buvo apkrauti visi stalai. Tai vis p. Vopšienės pagaminta auka.

Jeį daug būtų tokių Lietuvos dukterų, kaip p. Vopšienė, tai mūsų veikimas, tai lietuvių vardas stovėtų daug aukščiau.

P-LĖ RUTA KILIMONYTĖ.

Jaunoji Ruta Kilimonytė, kuria ne vien montrealiečiai puikiai žino, kaip nepaprastų gabumų jaunuolę, bet žino ją Torontas, Bostonas ir daug kitų vietų.

16 Vasario minėjimo šventėje ji persistatė savę, kaip kalbėtoja. Jos pasakyta kalba "Kanados Lietuvaitei", buvo tiek zavi ir ugningai pasakyta, kad ne vienam akis suvilgė asaromis.

Kilimoniai, Rutelės tėveliai, yra didžiai darbštus ir nuoširdus lietuviai. Dėl lietuviybės jie nesigaili nieko, todėl nenuostabu, kad jų dukrelė taip maloniai yra auklėjama.

Š I R D I N G A P A D Ė K A

K.L. Taryba, šiuomi nori pareikšti didelį padėkos žodį mūsų brangiam svečiui KUN. VEMBREI, kuris malonėjo atvykti pas mus su prakalba, tuomi padarydamas Didžiąją Lietuvos šventę visais atzvilgiais pasekminga ir turininga.

Taipgi dėkojame Vyt. Kliubo ir Bažnytiniui Chorams ir jų vedėjams, Kilimonytei, Vopsiutei ir visiems programos dalyviams ir darbuotojams.

Didelę padėką išreiškiame nenuilstamai visuomenininkei M. Juškevičienei, kuri daugiausiai idėjo darbo ruošiant pasekmingą vakarinę ir p. Vopsienei už taip didelę auką.

Širdingai ačiu visoms šeiminkėms, visiems darbuotojams ir plačiai visuomenei už taip skaitlingą dalyvavimą Tautos šventeje.

Kanados Lietuvių Taryba.

.

KLEBONAS KUN. BOBINAS

Laike 16 Vasario minėjimo, pareiškė didelę padėką varde Kataliku Federacijos, visiems lietuviams už aukavimą K. Federacijai.

Pažymėjo, kad ne tik išpildyta uždėta lietuviams kvota, bet dar ir gražus kaupas uždėtas.

Klebonas pažadėjo išrupinti lietuvių vaikučiams, vasaros laike, gražią vasarojimui kempę.

VILLE LASALLE LIETUVIŲ ŽINIOS

p. SALALAI

p. Salalai šiais metais atsikėlė gyventi į Ville LaSalle priemestį, tuomi praturtindami ten esama lietuvių koloniją.

Salalai yra geri lietuviai ir visuomet paremia K.L. Tarybos veiklą.

.

MOKSLEIVĖS

Kaip visos Montrealo lietuvių kolonijos, taip ir vilasaliečiai, turi lietuvių jaunuolių lankančių aukštąsias mokyklas. J. Matulytė ir E. Salalytė lanko aukštąją D'Arcy McGee mokyklą, kurioms mokslas labai gražiai sekasi.

Šios jaunuolės, maloniai padeda dirbti prie "N. Lietuvos" išleidimo, už ką visi yra labai joms dėkingi.

M. Benžaitytė lanko McGill universitetą, o josios sesutė Onytė aukštąją mokyklą.

Visoms moksleivėms linkime gražios laimės.

.

V. VALANTIENĖ

Kuri laika V. Valantienė, buvo susirgusi, bet šiuo laiku jau sveiksta.

Linkime stiprios sveikatos.

P. ŠKUDAS

p. Škudų antrasis sūnus Jonas, taip pat išėjo jau į karuomenę.

Linkime, kad priešą sutruškintų, laimingai grįžtu pas tėvelius

A L B. K I N D E R I Š

Nekuriam laikui išvyko į Torontą. Albertas visuomet yra malonus jaunuolis, kuris ypatingai mėgsta bendrauti ir dirbti tarpe lietuvių.

R O Ž Ė V R O K I U T Ė

P. Roky dukrelė Rožė įstojo į vienuolyną. Tai bene bus pirmoji Montreašo lietuvaitė, kuri pasirinko šį kelią.

A. Š L A P E L I S

Jau antri metai, kaip randasi į Royal Victoria Hospital.

Linkime Albinui stiprios ištvermės ir greit pasveikti.

- Villasalietė -

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ŽODIS

Su lyg daugelio mūsų skaitytojų pageidavimu, su šiuo numeriu, pradėsime naują, vieno puslapio, skyrių kuriame talpinsime lietuvių liaudies mėgiamas dainas.

Lietuviai iš prigimtės mėgsta dainuoti, bet daugelis, kurie myli gražias dainas, nežino pilnai visų dainos žodžių. Tikime, kad su šiuo skyriu, nors dalinai galesime išristi šią problemą.

Taipgi, metiniame K.L.C.T. susirinkime, kilo klausymas įvesti į "N.L." puslapius Jaunimo skyrių, kuris būtų redeguojamas angli kalboje. Butų gerai, kad šiuo klausimu atsiliieptu Montrealo, Toronto ar kitų vietovių jaunieji lietuviai.

.

Mūsų Administratorius p-lė M. Arlauskaitė, širdingai dėkavoja visiems skaitytojams, kurie malonėjo atsinaujinti prenumeratą už "N. L." Atsinaujinusiųjų tarpe, sie asmenys yra prisiuntę po du dolerius: J. Bolicas iš Hamilton, Ont. Natalija Balanda iš Chicago, J. Tumsha iš Detroit, Mrs. Pociene iš Toronto, N. Balciunas iš Firdale, Man. M. Januska iš Winnipeg, J. Cress iš Detroit, Mrs. A. Voight iš Chicagos. Po tris dolerius yra prisiuntę šie: Ant. Jankins iš Burlington, Vermont, J. Janius iš Simcoe, Ont. Dolerį ir puse yra prisiuntę p.p. Yakubina iš Toronto. Mrs. Ivaškevičiėnė iš Montrealo 2 dol.

Manitobos ukininkų būrelis prisiuntė: M. Bukauskas 1 doleri. C.I. Prann 2 dol. P. Jauniskis 2 dol. J. Liaukevicius 2 dol. ir E.V. Zaveckas 4 dol.

Beto Mrs. V. Zaveckas priminė, kad pora savaitių atgat, ji apturėjo laiską nuo savo sesers iš Lietuvos. Laiskas trumpas. Sakoma, kad dar jie visi tebeęsa gyvi, t.y. p. Zaveckienės Motina, tėvas, brolis ir sesuo. Paminėta keliatas zuvusių draugų, kurių tarpe jos teta. Visai nepaminėta, nei kaip, nei kur zuvo...

PASTABA: Paskutine dieną, prieš išleidžiant "N.L.", mūsų administratorė pridavė dar nemažą aukotojų sąrašą, kuriuos patalpinsime sekanciam numery.

Širdingai ačiu

Jūsų Red. ir Adm.

LIETUVIS GYDYTOJAS

Ištikus bet kokiai ligai, kreipkitės pas savo tautietį.
Dr. E. ANDRIUKAITI, P.S. & M.D.

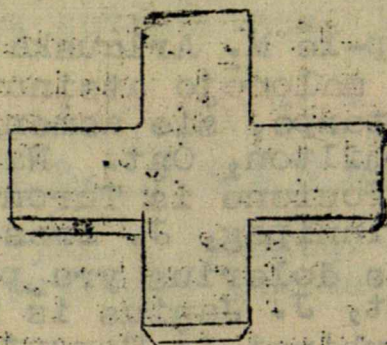
Jo ofisas randasi:

2552 Rouen St. kampas
Frontenac Street.
TEL. Fr. 9265.

Namy telefonas:
AM. 9324.

.

LIETUVI! NEPAMIRŠK RAUDONOJO KRYŽIAUS

Raudonasis Kryžius yra geriausias prietėlius vargs-
tančiųjų. Kiekvienoje nelaimėje pirmasis į pagelbą ateina
Raudonasis Kryžius. Siandiena visoje karo sunaikintoja
Europoje, R. Kryžius apdengia, pavalgidina ir gydo milijo-
nus žmonių. Todėl visu ir visuomet yra šventa pareiga remti
šią garbingą įstaigą.

Lietuviai, ypač šiuo laiku privalo remti R. Kryžiaus
gailėstingąjį darbą, nes mūsų tėvyne kaip praėityje, taip
ateityje susilauks daug pagelbos iš R. Kryžiaus.

Kad sukėlus keliata centų tarpe lietuvių, tai tam
tikslui yra ruošiamą didelė ir gera vakariene.

VAKARIENĖ

RAUDONOJO KRYŽIAUS

Vakarienė įvyksta šių metų Kovo (March) mėn., 18 diena.

5 val. po piet, Lietuvių parapijos svetainėje.

Tai bus vakarienė, kokios tikriausiai Montrealo lietuviai niekuomet dar nėra turėję. Pagrindinis maistas bus šilti balandėliai su grybais.

Šeimininkė šiai vakarienei bus M. Juškevičienė, kuri yra daug prityrusi, kaip svečius užganėdinti.

Dalyvaus daug R.K. aukštų pareigūnų ir du karo invalydai.

Šiai vakarienei įžanga: 1 (vienas) doleris.

Kviečiame visus Montrealo ir apylinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti į šią vakarienę ir paremti Raudonojo Kryžiaus kilnius ir mielaširdingus darbus.

Parodikime pasauliui, kad ir lietuviai neatsilieka nuo kitų su kilniais ir gražiais darbais.

• + +

A ALp(LKA)2828
1945, №. 33

LKA